

DZIENNIK POLSKI

wychodzi 2 razy dziennie.

Prenumerata wynosi:

we Lwowie:
miesięcznie 2 korony;
za dwurazową dostawę do domu dopłaca się 60 halercy;
na prowincji:
z jednorazową przesyłką: z dwurazową przesyłką:
rocznie . . . 30 K — h . . . 36 K — h
kwartalnie . . . 7 „ 50 „ . . . 9 „ — „
miesięcznie . . . 2 „ 50 „ . . . 3 „ — „
W Niemczech miesięcznie 3 M. 50 fen. — W innych krajach miesięcznie 4 Fr.

Rekopisów Redakcja nie zwraca.

Adres: „DZIENNIK POLSKI” — Lwów, plac Marjański 1. r.
Telefonu Nr. 151.

Ogłoszenia:

Za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce 20 halercy
Za jeden wiersz petitowy w rubryce *Nadesłane* 40 halercy
Drobne ogłoszenia po 3 halercy za słowo. — Najmniejsza ogłoszenie 30 halercy.

Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty po *Kronice* za jeden wiersz petitowy 60 halercy.

Numer pojedynczy:

we Lwowie: . . . 8 halercy . . . 10 halercy
poranny . . . 8 halercy . . . 10 halercy
popołudniowy . . . 4 halercy . . . 5 halercy

Właściciele i redaktorowie: DR. K. OSTASZEWSKI-BARAŃSKI i MIECZYSLAW SCHMITT.

Od wydawnictwa.

Od chwili objęcia kierownictwa *Dziennikiem Polskim* — a więc od lat prawie dwudziestu, uważaliśmy za nasz najpierwszy obowiązek utrzymać pismo nasze na wysokości wymagań danej chwili, nie szczczędając w tym kierunku kosztów, ni pracy.

W chwili tak poważnej, jak obecna, pragniemy Czytelnikom naszym dostarczać jak najszybszych i najpewniejszych informacji nie tylko z pola walki, ale także z tych miejsc, gdzie szalejąca na Wschodzie zawierucha wojenna, może oddziaływać na los braci naszych w innych zaborach.

W tym kierunku poczyniliśmy odpowiednie starania i zorganizowaliśmy odpowiednio usługę informacyjną.

Oczywiście nie myślimy ośniewać naszych Czytelników szumem, ale bezwartościowymi obietnicami, że otrzymywać będziemy wiadomości z pierwszej ręki *à la Times, New York Herald*, lub inny wielki światowy dziennik, rozporządzający milionami. Tego rodzaju reklamowanie swych informacji jest i głupie i śmieszne. Możemy jednak zapewnić, iż zorganizowaliśmy biuro nasze sprawozdawcze w Wiedniu w ten sposób, że wiadomości nasze będą wczesne, obfite i pewne.

Ażby zaś wiadomości te mogły jak najszybciej i w jak najobszerniejszej mierze dostać się w ręce Czytelników, z mianem na czas trwania wojny sposób wydawania dziennika, w ten sposób, że numer główny wydawany będzie, nie jak dotychczas, o godzinie 3 popołudniu, ale o 7 rano — numer zaś dodatkowy (mały) pojawiać się będzie popołudniu o godzinie 5-tej.

W ten sposób uzyskamy to, że wiadomości przychodzące zazwyczaj w czasie nocy, będą mieli Czytelnicy w całości o godzinie 7-ej rano, w dodatku zaś popołudniowym znajdują się wszystkie wiadomości z dnia, a niemniej i ostatnie notowania giełdowe, które pojawiają się w Wiedniu o godzinie 2 m. 30 popołudniu.

Zyskają na tem zarówno czytelnicy lwowscy, jak i zamiejscowi, zwłaszcza, skutkiem znacznego rozszerzenia depesz w dodatku popołudniowym.

Numer poranny wyprawiany będzie, jak obecnie, pociągami pospieszными, tak, że w przeważnej części miast, będzie jeszcze w tym samym dniu w rękach czytelników. Numer popołudniowy zaś, skutkiem tego, że czas jego wydania przenosimy na godzinę 5 po południu, zawierać będzie najnowsze wiadomości.

Zawiadamiając o tej nowej zmianie naszych czytelników, zaznaczamy, że pociągnięta ona z natury rzeczy znaczne kosztuje za sobą. Gotowi jednak jesteśmy do poniesienia tej ofiary, licząc na to, że przyjaciele naszego

pisma popierać będą — jak dotychczas — życzliwie nasze usiłowania, których celem było, jest i będzie, ażeby treść naszego pisma w zupełności jego nazwie odpowiadała.

Przy tej sposobności nadmieniamy, że w fejetonie numeru porannego rozpoczniemy drukować powieść Kazimierza Łaskowskiego, znanego już naszym czytelnikom autora, p. t.: „Nasz”, osnutą na tle stosunków finansowego i literackiego świata w Warszawie — w fejetonie zaś dodatku popołudniowego oprócz oryginalnych utworów mniejszych, damy większą powieść niezwykle interesującą, p. t.: „Pod Krzyżem”.

Dobrowolna germanizacja.

Lwów 16 lutego.

*) W sejmie naszym odzywają się od czasu do czasu słuszne skargi na rząd centralny za to, że wbrew intencjom monarchy, wypowiedzianym w rozporządzeniu językowym z r. 1869, nie tylko nie przyznaje językowi polskiemu należnych mu praw, ale je systematycznie uszczupla. Szczególniej w zakresie komunikacji w najobszerniejszym tego słowa znaczeniu (poczta, telegraf, telefon, koleje) panuje germanizm tak wszechwładnie, że język krajowy jest czasami zaledwie tolerowany; to samo w wielu kierunkach skarbowych, w górnictwie, salinach, domenach i lasach etc., etc.

To są fakty ogólnie znane, bo od roku 1870 są one przedmiotem interpelacji, wniosków, rezolucyj — niestety bezskutecznych po dziś dzień. — Jest to stan rzeczy anormalny, nielegalny, jest to gwałcenie wyraźnej woli monarchy — ale my niestety nie na razie innego zrobić nie możemy, jak tylko zwalczać tę niesprawiedliwość w ciałach parlamentarnych i wszelkimi środkami dążyć do wywalczenia przyznanych już nam praw.

Ale walcząc o przyszłość, nie powinniśmy znieść najmniejszego zakusu germanizacyjnego, tam, gdzie go dotychczas nie było. Tymczasem my jesteśmy tak poczciwi, łagodni i zgodni, że dla świętego spokoju często dobrowolnie rezygnujemy. W ostatnich pięciu czy sześciu latach zaczęło się to stawać prawie regułą — i to w naszym namiestnictwie. Wiemy, że źródłem tego nie zła wola, ale raczej nieuwaga i chęć zepchnięcia roboty na kogo innego, przypuszczamy także, że naczelna władza krajowa nawet o tem nie wie, ale właśnie dlatego rzecz poruszamy.

Rozmaite ministerstwa nadsyłają do namiestnictwa różne okólniki, często kilkunastokrotnie, naturalnie w języku niemieckim. W wielu wypadkach, odnośnie departamentu zamiast przełożyć ten okólnik na język polski, poleca go dosłownie skopiować i rozsyła starostwom. Owoż to już samo przez się jest niewłaściwością, która usunięta być powinna! Dostyc mamy niemieczyny, którą znieść musimy, nie tolerujemy więc jej z naszą szkoda tam, gdzie to niepotrzebne. A po za tem jest to szkodliwe i ze względów służbowych. Ministerstwo przysłało n. p. bardzo ważny okólnik w sprawach zdrowotnych (tu niemieczyna najwięcej daje się we znaki!) celem zakomunikowania go szerszemu ogółowi. Gdyby okólnik taki został przetłumaczony w departamencie namiestnictwa, to wszyscy starostowie w całym kraju mieliby auten-

tyczny, jednolity polski tekst. Tymczasem departament posyła ten akt... w „Abschriftie”, skutkiem tego jest tyle różnych tłumaczeń i interpretacji, ilu jest starostów i prezydentów miast o wolnym statucie, nie mówiąc już o tem, że to obciąża ogromnie i tak słaby aparat administracji powiatowej.

Mamy nadzieję, że poruszenie tej sprawy wystarczy i że na przyszłość będą z namiestnictwa wychodziły okólniki ministerjalne nie w niemieckich odpisach, ale w dobrym, polskim tłumaczeniu.

Szanujemy sami nasze prawa, jeżeli nie chcemy, ażeby je inni lekceważyli!

Budżet miejski w komisji.

— Debata nad budżetem obu miejskich zakładów elektrycznych, tj. tramwaju i zakładu dla oświetlenia, dała komisji budżetowej sposobność wniknięcia w szczegóły gospodarstwa tych przedsiębiorstw, z których zwłaszcza tramwaj jest dla miasta nader żywotny i ważny. Z rozpatrywań tych okazuje się, że nasz tramwaj elektryczny jest instytucją pod wieloma względami wzorową, a pod względem administracji tak doskonałą, że przewyższa swymi rezultatami gospodarczymi wiele kolei elektrycznych niemieckich, mających być porównania korzystniejsze warunki rozwoju.

Z przedłożonych komisji budżetowej pod tym względem dat statystycznych, notujemy najwymowniejsze. Oto przeciętny stosunek rozchodów do przychodów na kolejach elektrycznych w Niemczech ma się jak 62:5 (% rozchodów) do 37:5 (% przychodów). Nie brak zaś kolei elektrycznych, których rozchody wynoszą 74—75% całego obrotu. Odtóż we Lwowie gdy gmina objęła tramwaj elektryczny, w roku 1897, rozchody zabierały także 74% obrotu, zaś koszt ruchu za 1 wozokilometr wynosił 37 halercy. Obecnie, po niespełna siedmiu latach intensywnej gospodarki, doprowadzono do tego, że rozchody wynoszą 61:8 procent obrotu, czyli że nadwyżka wynosi 38:2 proc; jak zaś nadmieniliśmy powyżej, tramwaje elektryczne w Niemczech dochodzą do przeciętnej nadwyżki w stosunku 37:5 proc. do obrotu. W roku 1903 we Lwowie koszt ruchu za jeden wozokilometr wynosił już tylko 32 halercy. W r. 1897 ilość ujechanych wozokilometrów wynosiła 876.496, w r. 1903 — 1.000.200; w r. 1897 przewieziono osób 3.785.692, w r. 1903 — 5.020.521, czyli o 1.234.829 osób więcej. Pamiętaj zaś należy, że jest to ciągle niemal taki sam park wozy, bo stare wozy, od Siemensia i Halskiego odkupione, wymagają często naprawek, wskutek czego ciągle kilka wozów pozostało musi w warsztatach, a od czasu do czasu trzeba też wóz przelakierować, co wymaga około trzech tygodni czasu. Nie mniej też ważną jest okoliczność, że od roku, wskutek zarządzenia ministerstwa, tamże się przepelnianie wozów. Tak znaczny więc wzrost frekwencji przy małej ilości wozów dowodzi nader umiejętnego wyzyskiwania każdej chwili, należytego zorganizowania planu ruchu.

W komisji podniesiono myśl utworzenia dyrektorów administracyjnego i technicznego, podczas gdy obecnie kierownictwo techniczne i administracyjne, spoczywa w jednym ręku. Taki rozdział byłby nowością kosztowną i niepraktyczną, dyrektor techniczny bowiem, mógłby czynić zarządzenia, nie oglądając się na koszt, a dyrektor administracyjny musiałby suszyć sobie głowę nad środkami pokrycia, lub też odmówić wykonania zarządzeń, od których zawisł może cały ruch. Naczelnym organem administracyjnym jest komisja elektryczna, która wspierana fachową opinią kolegów techników i techniczno-administracyjnego dyrektora, sprawuje swą władzę nadzorczą wytrwale; dyrektor zaś posiada zaufanie nie tylko całego miasta ale i ministerstwa, albowiem oddany mu w zarząd tramwaj jest wyjątkowo pod względem bezpieczeństwa eństwa publicznego; ministerstwo nie skąpi też lwowskiemu tramwajowi elektrycznemu pochwał, że miewa lata, w których wcale nie bywa katastrof z ludźmi, czem się nie wiele kolei elektrycznych może pochlubić.

Komisja budżetowa ustaliła przychody: a) tramwaju elektrycznego w sumie 598.350 kor., a rozchody w kwocie 550.612 koron; b) zakładu oświetlenia elektrycznego przychody w kwocie 140.550 kor., rozchody w kwocie 134.173 k. Razem tedy nadwyżkę obu zakładów ustalono w kwocie 62.115 k.

Poruszono także sprawę wykupna tramwaju konnego; referent budżetu tramwaju dr. Loewenstein przypomniał w swej mowie dawne walki i bezprzebiegowość wznawiania tej sprawy wobec uchwały rady miejskiej, że możnaby ofiarować za tramwaj konny co najwyżej 600.000 koron. Zapisano się jednak do głosu wielu mówców, przeto dyskusję z powodu spóźnionej pory odroczono. Dziś wieczorem nastąpi jej ciąg dalszy; zapowiedzieli na dziś swe przybycie: poseł dr. Byk, rutynowany finansista i dr. Aszkenazy, jako przedstawiciel opozycji w sprawie wykupna tramwaju konnego.

Dziś zapewne skończą się rozprawy nad działem rozchodów. Zarządzone są już ponadto posiedzenia komisji budżetowej na środę i piątek; na porządku dziennym: pokrycie, a więc wnet zapadnie ostatnie słowo co do ewentualnej podwyżki podatków i dodatków.

Głos marynarza.

Od jednego z b. oficerów marynarki austriackiej, Polaka, odbieramy następujące uwagi:

Czytajac pilnie przebieg starć między Rosją a Japonją, przedewszystkiem, jako staro marynarza, interesują mnie wszystkie epizody z wojny morskiej.

W Nr. 70 *Słowa Polskiego* z dnia 11 lutego br., strona 4, w artykule „Wobec wojny”, zarzuca autor dowódcy floty rosyjskiej lekkomyślność w postępowaniu, że pozwolił na zbliżenie się torpedowców do floty rosyjskiej, nie zabezpieczywszy wejścia do portu minami podwodnymi.

O ile sprawozdania z przebiegu wojny są prawdziwe, to napad torpedowców na flotę rosyjską nie nastąpił w samym porcie, lecz na wolnym morzu, a gdyby nawet i na stojącej, w każdym razie na kotwicy, okręty rosyjskie napad był wykonany, nie można zarzucać dowódcy floty rosyjskiej lekkomyślności, popełnionej przez niepodminowanie portu. — Podminować jakiś port i to w wypadku takim, gdzie każdej chwili okręty zmuszone są być gotowymi do wypłynięcia na pełne morze, znaczyłoby zamknąć kompletnie nie tylko wejście, ale i wyjście z portu, czyli poprostu, złapać się samemu w pułapkę. —

W każdym razie miny morskie nie są na torpedowce obliczone, gdyż najmniejsze miny zarzucają bywają w ten sposób, by odległość wierzchniej części miny od powierzchni wody wynosiła przeciętnie 3 i pół metra, gdy tymczasem zanurzenie torpedowca w wodzie wynosi około 1 mtr., a zatem taki torpedowiec zupełnie bezpiecznie może przejechać po minie, nie uderzywszy jej, od czego właśnie wzbuch miny zależy. Gdyby nawet użyto min dla torpedowców, to w każdym razie musiano by zbliżyć je więcej do powierzchni wody, a w takim wypadku byłoby ono zanadto widoczne; zresztą okręty nieprzyjacielskie nie bardzo ufają bezpieczeństwu portów w czasie wojny i posługują się w takich razach niszczycielami torpedów, których szybkość i zwinność jest nadzwyczajną, a ich pociski na kilkaset metrów odległości wystarczają, by torpedowce utrzymać w pewnym oddaleniu od łańcucha min morskich.

Inaczej rzecz zupełnie ma się z minami żerdziowymi starego systemu, które zmuszają zbliżenie się torpedowca prawie do samego okrętu i o ile skutek takich min jest niezawodny, o tyle niebezpieczny dla własnego otoczenia i potrzeba nadzwyczajnej ostrożności i odwagi i wprawy, by manewr taki wykonać, a z tego też można wnosić, jak nieustraszonych i dzielnych marynarzy Japonją posiada. Dla obrony przeciw torpedowcom i ich strzałom używa się wyłącznie t. z. barykady, złożonej z lin drucianych, połączonych z kłocami, które rozciągnięte na wodzie, robią poniekąd wrażenie toru kolejowego, lub sieci ze stalowego drutu ocynkowanego, które na 3, lub 4 metry od powierzchni wody w głąb wpuszczone przez kloce korkowe w formie cylindrów w głębi wody są utrzymywane. Takich samych sieci używa się i po bokach okrętów, które umocowane na kołkach, przytwierdzonych do okrętu belkowi, zapuszczone bywają w wodzie.

W każdym razie zarzucić można tutaj dowódcy floty rosyjskiej brak przezorności w opuszczaniu portu, bez zasięgnięcia wprawy wiadomości, w jakiej odległości nieprzyjacieli się znajduje. Użycie światła elektrycznego nie zawsze jest na miejscu, a najlepszym dowodem, że Japończycy niem się nie posługiwali, by się nie zdradzić. Napad był niespodziewany, a udanie się jego w lwiej części zawdzięczyć może Japonją znakomitej służbie wywiadowczej, jaką posiada.

Wyjazd okrętów rosyjskich z portu musiał powstać na podstawie złej informacji i planu ułożonego przeciw flocie japońskiej, a kto wie, jakby dziś szanse stały, gdyby ów plan nie był, zdaje się, na powolnym działaniu osnutu, z czego Japonia skorzystała, gdyż trudno sądzić, by dowódca floty rosyjskiej działał tak wprost po dziecinnie i wysłał okręty uspięne na żer nieprzyjacielowi.

Pod adresem „wszechpolskim“.

Wiadomo, że cała prasa polska zajęta w obec toczącej się wojny stanowisko obiektywne, jedynie nam dziś właściwe. Do głosów prasy galicyjskiej przylączyła się *Dziennik Poznański*, który pisząc o wojnie, powiada:

„Pierwsza jej faza już właściwie rozegrana. Okazało się, że na morzu prawdopodobnie górą będzie Japonją. Potem się okaże, czy japońska kurtka dotrzyma placu zwycięstwa. Nareszcie się długo szamotać będą w — Patrz waćpan na ogień, na ony stos ambicji swojej!
— Rzucona przed chwilą drzazga paliła się czerwonym płomieniem, od której zażęgały się inne, przygaście, albo nietknięte jeszcze. Ciemne węgle rozrzazały się na nowo, jakby w nie dmuchnął miech kuźnic, płomień się rozszerzył, izbę krwawym blaskiem oblał; zarzucał w szarej gardzieli kominą, ogień się wzmógł i szumiął i trzeszczał i wiał.
— Widzisz waćpan, jako się to pali? jako to drzazga jedna pożar wielki uczynić może!
— Widzę! — odezwał się Zebrydowski.
— Zgaś teraz!...
— Nie sposób!...
— Boruta roześmiał się...
— Nie spodziewa się jego królewska moc, że starostwo grodeckie panu Myszkowskiemu dane, tyle szumu sprawić może w Rzeczypospolitej całej.
— To też go nie da wrogowi mojemu.
— A jeśli?...
— Oczy Zebrydowskiego zabiegły krwią...
— Jeśli? — powtórzył Boruta.
— Cisnę drzazgę! — wybiegło z ust pana wojewody.
— Słusznie! — potaknął Boruta...
— Widzę, żeś druh mój!
— Wždy druhem zawdy jest ten, kto na tak — tak! mówi, na nie — nie! odpowiada. Ja waszmości panu odpowiadam: tak!...
— Ciskaj drzazgę!... Zali Zebrydowskiemu ustąpić?... nigdy!... Kto wiat sieje, zbiera burzę...
— król jegomości wiat posiał, a waćpan dmuchniesz i okrutną zawieję sprowadzisz.

(Ciąg dalszy nastąpi).

(117)
KAZIMIERZ GLIŃSKI.
BORUTA.
Powieść z lat dawnych.

— Przy tej zaś okazji...
— Rozumiem — przerwał starosta. — Przy tej okazji chcesz waćpan zajadź urządzić... Czy i o tem może pan Wit wspominać?
— Wspominał, jasnie wielmożny panie starosto!... Za dni pięć ma być w Mokradkach Jaśko Trzcinka z kompanją swoją — to znaczy w piątek święty; jasnie wielmożny starości, pan Wit i Marcinek przydybia także na dzień ony!...
— Nie może być! — zawołał Stempkowski. — Wždy zaledwie do Krakowa przybyć mogli — i już... z powrotem?
— Siwy Boruta wydobyl list, który starosta wychwycił prawie z rąk Kalinowskiego i zaczął oczyma przebiegać.

— Arcana jakieś! — szepnął.
— Czekamy na miłoś waszą...
— Jużci, że będą!
Wtem krokiem pospiesznym do pokoju wszedł Józwin.
— Wasza miłość!... — od progu rzucił.
— Co tam takiego?
— Jeżeli łaska — na mury proszę!...
Głos, jakim to powiedział na żadne nie pozwalał pytania.

Józwin w milczeniu przywitał się z Jaksą i poszedł za starostą.
Stanęli na murach.
Blady sierp księżycy, w mgłach rozlany, zachodził czerwono, a od łęg i lasów leżących płynęła chmura ptactwa, puhacze i nie-

toperze, sowy i kruki, jakby je wicher gnał, a strach poganiał. Jedne osiadały zębate baszty zamku, inne do piwnic się kryły.
— Boruta! — szepnął Józwin.
A ptactwo leciało i leciało — —.

XX.

Jako pan starosta nieforemny okrzykiem walną ucztę u jegomości Zebrydowskiego — przerwał.

W zamku krakowskim na Wawelu, w komnatach zbudowanych przez Zygmunta Pierwszego dla posłów zagranicznych, mrok panował i cisza, przerywana jeno głuchym odgłosem kroków ciężkich.

Z komnaty do komnaty, zatrzymując się czasami i nadsłuchując — przechadzał się, niedawno marszałek wielki koronny, dziś wojewoda krakowski, Zebrydowski Mikołaj, pan wyniosłego umysłu i stokroć większej ambicji, zagniewany na króla, iż nie zawdy rad jego słuchał, iż częściej dawał ucho tym, którzy ze schyłoną, nie podniesioną głową do tronu się zbliżali i samowórz szepać woleli, niż pełny głos w senacie podnosić. Z rąk onej zaczęły panu Zebrydowskiemu laska marszałkowska, wolał ją zamienić na województwo krakowskie, na co się chętnie Zygmunta Waza zgodził, niemilego służę odtrącając od boku swego.

Pomimo to, pan wojewoda nie opuszczał zamku; mimo nawet kilkakrotne uwagi króla jegomości, nie usuwał się z komnat poselskich, w których odśmierci Zamojskiego Jana bezprawnie mieszkał.

A było to tak:
Izby, jako się rzekło, były zbudowane przez Zygmunta Pierwszego i dla posłów zagranicznych przeznaczone. Batory, chcąc mieć nieodstępnie przy boku swoim ulubio-

nego kanclerza i hetmana, Jana Zamoyskiego, komnaty one odstąpił mu prawem dożywotniemu. Ale czasy Stefana króla nie były spokojne: na najodleglejszych granicach państwa polskiego grzmiał oręż zdobywcy bohatera, król i hetman rzadkimi byli gośćmi u siebie, częściej w szybko zwijających się, a szarych namiotach, niż wśród nieruchomości a świecących adamaszkami komnat, czas przepędzali; częściej grzbiet koński, niż łożo postłaniem im był, a surma bojowa nie uroczyście hejnał wień marjańskich ze snu ich budziła. Z rąk onej pustkami stały komnaty hetmańskie, a gdy król Stefan w przedwczesny poszedł grób, gdy na straży osierociętego królestwa, w którym i rokoszanie wódę macił i na chwilę przarty, a groźny łeb Zborowscy znów podnieśli, jedyny Zamoyski stał: nie zdążył się one izby hetmanowi potrzebne być, odstąpił więc je imćpanu jegomości Mikołajowi Zebrydowskiemu, którego, w testamentem, zawiadowcą rozległych swych włości i opiekunem syna uczynił.

Tak tedy pan wojewoda zamieszkał w komnatach onych, a choć postowie dworów zagranicznych, przybywający do stolicy, musieli w wynajętych przez króla izbach w obręb miasta przebywać, nie na zamku, jako to chciał mieć Zygmunta Stary: dopóki Zamoyski żył, król nie ruszał swojego marszałka, ale po śmierci hetmana upomniał się o prawa swoje, tem bardziej, że o słodkości życia małżeńskiego zamyślał — i prosił chętnego już sobie pana wojewodę, by dawne przeznaczenie raczył komnatom poselskim przywrócić.

Lecz ono żądanie Zygmunta mimo uszu pan marszałek puścił, upraszając nawzajem króla, by pozostałe po Zamoyskim starostwo

grodeckie w udziale mu przypadło. Starał się zaś o nie imć pan Myszkowski, Zebrydowski wrog nieubłagany, co też może przychyliło się do żądań pana wojewody i do uporu względem słusznych wymagań króla.
— Piękne za nadobne — szepnął, przechodząc się wzdłuż komnat. Dasz starostwo — izby twoje, nie — posiedzę tu dłużej, niżbyś chciał... lecz Myszkowskiego pominięsz, to pewne, jak „amen” w pacierzu.
Zbliżył się do kominą, na którym stos się dopalał i drzazgę dorzucił.
Buchnęło.

Zebrydowski uśmiechnął się — i przed ogniskiem siadając, na które w lecie nawet patrzeć lubiał, gdy irytację we wnętrzu miał — gdy w głos rzekł prawie:
— Drzazga ona byłoby starostwo Myszkowskiemu dane, drzazga, rzuconą na stos ambicji mojej!...

W tem poczuł, jakby go ktoś po ramieniu poklepał, a ciche: tak — tak! zadzwoniło mu w uszach...
— Co to za poufalec? — spytał.
— Myśl twoja, panie wojewodo.
Zebrydowski się odwrócił.

Poza plecyma marszałka, obydwojoma łokciami o poręcz wsparty, z uśmiechem na twarzy, a blyszczącymi ślepiami — Boruta stał. Zebrydowski brwi ściągnął, podniósł się i niepolitycznie może obszedłby się z suchalcem, ale ten ramiona jego nacisnął. Do tknięcie było lekkie — lecz pan wojewoda ścisnął dłunią.
— Dranu!... — wypadło z warg gniewnych marszałka.
— A pfe!... — Boruta na to — któż tak niezacnie sam siebie nazywa?...
Zebrydowski chciał obejrzeć się raz jeszcze, ale Boruta rzekł:

zapasach, aż przyjdą inni dzielić się korzyściami.

„My tylko ubolewać możemy, że i dużo krwi polskiej się tam na dalekim Wschodzie poleje, bo jak słyszymy, nawet sporo ochotników poszło szukać kariery i sławy w walce na dalekim Wschodzie się toczącej.

„Taki to już los nasz nieszczęsny! Ką tu od nas z pewnej strony żądają, żebyśmy wyraźnie zaznaczyli nasze sympatie. „Owszem, gdyby potrzeba była, nie wahałoby się ani chwili,

„Ale nikt się o nasze sympatie nie ubiega; „na polu „sympatii“ musielibyśmy się spotkać z żywiołami, z którymi ani sympatyzować nie możemy, ani się z nimi współubiegać;

„nareszcie wyrobiło się u nas zdanie, dość uzasadnione, że ta strona w skórze bierze, z którą my sympatyzujemy.

„Z tych powodów nie boli nas głowa o umieszczenie naszych sympatyj wśród tak niejasnego położenia.

„Ale o inną rzecz nas głowa boli, żeby żywioły wszechpolskie tak się u nas rozpierające, nie poczuły powołania do chwycenia się polityki czynu, bo to spowodowałoby na nas nieblichzoność klęski i straty. Warszawa przez noc stałaby się miastem nie polskiem. *Sapient! sat.*”

KRONIKA.

Djarjusz lwowski.

Wtorek, 16 lutego. Powszechne wykłady uniwersyteckie: W zakładzie fizycznym uniwersytetu (ul. Długosza 1. 8), o godzinie 7 1/2 wieczorem, prof. dr. M. Raciborski: „Roślinność ziem polskich przedhistoryczna i obecna“ (z obrazami świetlnymi).

Teatr miejski: „Safanduty“, komedia. Początek o godzinie 7 wieczorem.

W sali instytutu chemicznego (ul. Długosza 1. 8) i XIII posiedzenie naukowe polskiego towarzystwa przyrodników im. Kopernika. Początek o godzinie 6 wieczorem.

W „Kole literacko-artystycznym“: Zabawa z tańcami. Początek o godzinie 8 wieczorem. W Kasyne miejskiej: Ostatni wieczorek z tańcami. Początek o godzinie 6 wieczorem.

W stow. „Gwiazda“: Wieczorek z tańcami. Początek o godzinie 8 wieczorem.

W stow. „Skala“: Wieczorek z tańcami. Początek o godzinie 8 wieczorem.

Kalendarz. Wtorek (16): Juljanny panny. — Milada bł. — (3): Symeona i Anny. Wschód słońca o godzinie 7 minut 13, zachód o godzinie 5 minut 16.

Stran powietrza: Godzina 6 rano: Ciężka mgła. + 2° R. Pochmurno.

Mianowania. Namieśnik zamianował kucypistę namieśnictwa dra Aleksandra hr. Skarba, komisarzem powiatowym.

Za duszę śp. ks. infułata Hausmana. Młodzież wszystkich szkół miejskich wzięła udział w nabożeństwie żałobnym, odprawianem za duszę śp. ks. Jana Hausmana, infułata i jednego z pierwszych inspektorów szkół miejskich w czasie od roku 1874 do r. 1877, na którym to stanowisku śp. ks. Hausman położył niepodzielnie zasługi, była to bowiem doba reorganizacji tych szkół.

Zguba. Pani Wanda Tennerowa, żona sekretarza Tow. ubezpieczeń „Fonciera“, zgubiła na bruku w Kasyne mieszczkańskim brylantową broszkę, wartości 1000 koron.

Kradzieże. Teofil Dudarow skradziono wczoraj między godziną 5 a 7 wieczorem, 3 poduszki, pierzyne, zegarek srebrny podwójnie kryty i wiele innych rzeczy, których na razie nie zdołał wymienić.

P. Henryce Gabrielowej skradziono z zamkniętego strychu bieliznę wartości przeszło 50 koron.

Ze strychu domu pod l. 30 przy ulicy Króla Leszczyńskiego, skradli nieznani sprawcy bieliznę, będącą własnością oficera kuchni 95 pp. wartości 120 kor.

Czyj buldog? Wczoraj przyprowadził Adolf Kohler do p. J. Kalinowskiej przy ulicy Kraszewskiego l. 11; buldoga barwy dzikiej z białym łbem. Wprawdzie p. K. posiadał podobnego psa, jednakże wspomniany nie jest jej własnością. Właściciel więc może go odebrać od p. K.

Niebezpieczną złodziejkę przytrzymał w Stanisławowie. Jest nią Katarzyna Kulczycka. Przy rewizji znaleziono przy niej srebrny męski zegarek, złoty damski, 2 złote łańcuszki, złoty pierścionek z ametystem i złotą obrączkę; przedmioty te można oglądać w IV departamencie lwowskiej dyrekcji policji.

Zguba. Kantorzysta w biurze Bena Weisberga, Józef Madfes, idąc wczoraj około godziny 5 popołudniu z ulicy Brzajewskiej na główną pocztę, zgubił powierzony mu celem nadania list z kwotą 400 kor.

Nie ma pieniędzy dla burs polskich. Pozwolił sobie zadać małe pytanie, komu ulaży: 1. Diaczego z kredytu 8000 koron dla burs, przyznano subwencję tylko bursom ruskim, a polskie pominięto, lub zbyto śmieśniznie drobnymi kwotami? (w Tarnopolu dostała bursa ruska — instytucja stosunkowo bogata, bo otrzymała od śp. ks. Kaczmarskiego 12.000 k. po śp. ks. Sembratowicza 12.000 k., subwencję 500 k., Tow. św. Mikołaja 200 kor. Bursa polska sto kor., a bursa nauczycielska, więc mająca Polaków i Rusinów — nie?)

2. Dla czego stypendjum z fundacji ks. Pukalskiego b. biskupa tarnowskiego dano uczniowi III kl. gimn. ruskiego w Tarnopolu, kiedy akt fundacyjny przewiduje odsetki na stypendja dla uczniów narodowości polskiej, obrz. rzym. kat. i zastrzeżenie pierwszeństwo młodzieży pochodzącej ze Śląska (Szymatym galic. za r. 1904 str. 953).

Jeszcze sprawa wrześnieńska. Do Pos. Zg. donoszą z Gniezna: „Pani Bednarowiczowa z Wrześni, skazana swego czasu na 2 lata więzienia, użalała się w liście, pisanym ze Lwowa do byłego komitetu wrześnieńskiego, że nie ma dostatecznych środków na zapewnienie sobie bytu. Zdaje się, że komitet nie udzielił jej zapomogi, ponieważ teraz pisała do gnieźnieńskiej

prokuratorce, chce powrócić do Wrześni i poddać się znaczącej jej karze więziennej. Maż prokuratorce narowiczowej żyje w Wrześni w stosunkach niepomysłowych. Marni „bohaterzy!“ — zdają od komitetu od komitetu dostali aż „pięć“.

Z kraju.

Beltz. (Prośba do komisarza rządowego). Rada gminna miasta Beltz została przez namieśnictwo rozwiązana, a komisarzem rządowym zamianowany został p. Schwarzenberg-Czerny, który objął urządowanie dnia 9 lutego br. z dodaniem mu mężów zaufania. Prosimy go, by żadnych intrzy nie słuchał i pastwiska gminne przez pojedynczych członków gminy zabrane już na początku jego urządowania odebrał i dochody gminie z takowego przysporzył. *Teodor Mikotajewicz, Józef Gofryk, Józef Turtak, Jan Dobrowolski, Jan Hałam.*

Brzeżany. (Ofiara). Tutejsze gimnazjum ofiarowało towarzystwu pań dobroczynności 12 kor. 70 hal.

Dolina. (Walne zgromadzenie „Sokoła“). Polsk. Tow. gimn. Sokół w Dołynie zwołuje na dzień 21 lutego br. na godz. 3 popołudniu zwyczajne doroczne walne zgromadzenie członków. W razie braku wymaganej statutem liczby członków, odbędzie się następne walne zgromadzenie tegoż dnia o godz. pół do piątej, bez względu na liczbę członków.

Jarosław. (Wypadek). W koszarach zmarł nagle 12 bm. huzar 8 pułku 21 lat mający Stefan Jaeso. Za powód zgonu podano udar sercowy (?).

(Ofiara powołania). Przed trzema tygodniami zmarła zakonnica Brunona Drejówna na tyfus plamisty, nabawiwszy się tej słabości od chorej kobiety. Dziś przychodzi zanotować drugi wypadek ofiary poświęcenia i powołania. Zakonnica Ludwika Cholewińska, rodem z Żywca, pielęgnując śp. siostrę Brunonę, sama zaraziła się od niej i po kilkunastu dniach cierpienia życie zakończyła. Śp. Ludwika była delegowaną przez zakon św. Serafitek, do urzędzenia szpitala w Jarosławiu, poświęciła się z całą gorliwością i zapaściem od pierwszych chwil jego istnienia, całe urządzenie wewnętrzne szpitala sprawiała wedle jej wskazówek, a bieliznę i pościel wszystkie sama przykrawała. Nie długo było jej sądzonem cieszyć się, jak sama mawiała, wzorowym szpitalem i życiem przypłaćla swe szczerne poświęcenie.

Putiatynce. (Na kościół rzymsko-katolicki). Polacy, mieszkający wsi Putiatynce w powiecie rohatyńskim, w liczbie przeszło 300 dusz, otoczeni przeważnie ludnością ruską, nie mając w miejscu własnej świątyni Bożej, w której mogliby odprawiać modły i słuchać nauk duchownych, w macierzystym języku wygłaszanym, ulegają mimowolnie wpływowi obcego otoczenia, a dzieci ich narażone są na wynarodowienie. Pragną gorąco zachować nasz święty obrządek i narodowość i by dzięki ich modłom się językiem naszych dziadków i ojców i przystępują do budowy twierdzy naszej wiary, obrządku i narodowości, do budowy własnego kościołka. W tym celu zwracają Polacy, mieszkający Putiatynce do wszystkich Polaków, wolać: Bracia Polacy! potomkom nieprzelicznych szermierzy wiary i Ojczyzny, dopomóżcie nam w dokonaniu dzieła, przechodzącego nasze miejscowe sily.

Komitet budowy kościoła.

Radymno. (Karnawał). Miasteczko nasze nie ustępuje zupełnie większym, gdyż mamy cztery towarzystwa tj. kasynowe, sokole, Towarzystwo Szkoły Ludowej i czytelnia mieszczkańska — a ducha, jak p. panuje w tych towarzystwach, nie jedni mogliby nam pozazdrościć; świadczą o tem zabawy i tak: 30 stycznia odbył się wieczorek tańcujący kasyno urzędniczego za staraniem pań Stotwińskiej i H. Rzepcekiej na dochód biednej dziatwy. Do kadryla stanęło 30 par, a dzielny wodzirej p. J. Reczyński urozmaicił zabawę ładnymi figurami kotyljonowymi, to też ochoczo bawiono się aż do 9 rano.

Dnia 1 lutego „Sokół“ urządził zabawę na dochód własnego gniazda; 7 bm. mieszczkaństwo na dochód ubogiej dziatwy, a są w pełnem przygotowaniu jeszcze dwie zabawy. Wszystkie wieczorki przyniosły ładne dochody wytkniętym celom.

(Sokół). Oby tylko Sokół nie zapomniał o tem, że post już jest za progim, a nie jeszcze nie ma w programie dla naszych artystów- amatorów; a przecież przedstawienia przynoszą ładne dochody, przez co możnaby pomyśleć o własnym budynku — a nie tułać się po cudzych domach.

Stryj. (Fatalny wypadek). W sobotę dnia 6 bm. na weselu córki tuł. budowniczego p. Turki, jeden z gości porucznik N. upadł tak nieszcześnie, iż zламаł nogę.

(Śmierć skutkiem poparzenia). W sobotę dnia 7 bm. popołudniu, wdowa po maszyniście kolejowym p. K. Kupczakowa podpałała w żelaznym piecyku naftą, która eksplodowała, a p. K. stanęła w płomieniach. Przybyła straż pożarna stłumiła wspaniający się pożar, a p. K. odniosła tak ciężkie poparzenia, iż zmarła po kilkugodzinnych strasznych cierpieniach.

(Pożar i śmierć z przestrachu). Dnia 8 bm. o godz. kwadrans na 1 w nocy wybuchł ogień w komórkach domu p. R. przy ul. Starozakonnej, który miejska straż pożarna pod komendą swego naczelnika p. Dobrzańskiego w dwie godziny ugasiła. Mieszkaniec tego domu, niejaki Zeisler, zmarł w czasie akcji ratunkowej skutkiem przestrachu na paraliż serca. Na miejscu pożaru byli obecni: burmistrz p. Stojałowski, pułkownik p. Wawra i kom. starostwa p. Świtalski.

(Teatr). Lwowski teatr z pp. Zawadzkiem i Ogińską dał tu w niedzielę 7 bm. jedno przedstawienie „Hamleta“. Sala była przepelniona.

W środę zaś dnia 10 bm. Teatr ludowy dał „Nitouche“ z panią Zimajer w roli tytułowej.

(Trup w potoku). Tego samego dnia znaleziono w potoku koło ul. Lwowskiej trupa nieznanej, około 60 lat liczącej kobiety, która, będąc chorą, wpadła w nocy do potoku i utopiła się.

(Wściekły pies). We czwartek dnia 11 bm. wściekły pies pokąsał 5 osób. U psa, który później wpadł pod koła przejeżdżającego pociągu, sprawdził weterynarz miejski p. Grütz

wściekłą. Pokaszany natychmiast odesłano do zakładu dra Bujwida do Krakowa.

Tarnopol. (Bal „Sokoła“). Dnia 13 lutego w pięknie udekorowanej sali „Sokoła“ tarnopolskiego odbył się bal staraniem „Pań ekonomek“ pod protektorem pań: Adlofowej, Bartowej, Eckhardtowej, Frankowej, Frenklowej, Glogierowej, Ingwerowej, Jahodowej, Zeiblingerowej, Maciszewskiej, Michałowskiej, Piwockiej, Roguskiej, Stefkowej, Szydłowskiej, Ziembowej, na cel towarzystwa ochronki. Bal zapowiada się świetnie, tembardziej, że od lat cieszy się nadzwyczajnem powodzeniem i sympatją, a szczególnie zaszczytnem jest to dla balu, że protektorat łaskawie przyjął najwybitniejszego osobistości Tarnopola i okolicy.

Zaleszczyki. (Koncert chóru akademickiego). Zarząd tutejszego kasyna, chcąc sezon karnawałowy trochę urozmaicić, zaprosił sympatyczny chór lwowskich akademików na koncert, który też odbył się zeszłej soboty w szczerze zapelnionej sali naszego „Sokoła“. Głosy w chórze piękne a tyle dobrane, że tworzą zespół wcale dobry. Koncert, na ogół wspaniały, powiódł się zupełnie. Po koncercie odbyły się tańce, po których sympatyczni nasi goście pojechali z Orfeuszem do Borsczowa.

(Szkoła dla alfabetów). Staraniem Towarzystwa Szkoły ludowej otwarto w dniu 10 lutego w sposób uroczysty kurs nauki dla alfabetów, trzy miesiące trwać mający. Zgłosiło się już dwadzieścia kilka osób, przeważnie dorosłych mężczyzn, tak ze sfer rzemieślniczych, jako też ze służby. Zebranych po raz pierwszy na naukę, powitał piękną przemową ks. kanonik Piotrowski, poczem rozpoczął naukę p. Kazimierz Reiter, kierownik szkoły, któremu pomagają w tej pracy nauczyciel, p. Bakowski. Zainteresowanie się kursem jest wśród ludzi tego rodzaju tak wielkie, że wobec ciągłych zgłoszeń należałoby może utworzyć dwa oddziały frekwentantów.

Lwów. Rendez-vous przejezdnych. Bez przerwy gorąca kuchnia, znakomity bufet, wino pilzneńskie i bawarskie, delikatasy, magazyn piwa i herbat. Musiałowicz i Janik, naprzeciw hotelu Imperial.

Szkoła nauk politycznych. Dziś dnia 16 lutego b. r. odbędzie się dalszy ciąg wykładów znanego ekonomisty p. Henryka Radziszewskiego z Warszawy na temat: „Rozwój przemysłu w Królestwie Polskiem“. Przedmiotem dzisiejszego wykładu będzie omówienie przemysłu w Królestwie kongresowem. — Początek o godzinie 6-ty wieczorem.

Młodzież przy pracy. Dziś we wtorek dnia 16 lutego b. r. odbędzie się w lokalu „Czytelnia akademickiej“ posiedzenie Kółka prawno-ekonomicznego. Na porządku: Odczyt kol. Stefana Górskiego: „Przemysł w Łodzi“. Początek o godzinie 7 wieczorem. Goście mile widziani.

Czytelnia katolickiej odbędzie się w środę dnia 17 lutego b. r. o godzinie 7 wieczorem, ciąg dalszy pogadanki p. Gedeona Gredoczia: „O alkoholizmie“.

Zguba. Na balu prasy zgubiono szal koronkowy, który można odebrać w administracji „Wieku Nowego“.

Uniwersytet ludowy im. Adama Mickiewicza. Dziś we wtorek dnia 16 lutego b. r. o godzinie 8 wieczorem w lokalu Stow. Introligatorów ul. Błacharska l. 5, l. piętro, wykład p. M. Hankiewicz: „Z najnowszych dziejów Europy“.

W środę dnia 17 lutego b. r. o godzinie 8 wieczorem w Stow. „Praca“ ulica Ormiańska l. 17, 2-gi wykład p. O. Dawida: „Walka z alkoholem, a robotniczy“.

XIII. posiedzenie naukowe polskiego Towarzystwa przyrodników im. Kopernika odbędzie się dziś we wtorek, dnia 16 lutego b. r. o godzinie 6 wieczorem w sali instytutu chemicznego uniwersytetu (ul. Długosza).

„Skala“ lwowska urządziła na zakończenie karnawału wieczorek, który się odbędzie we wtorek dnia 16 lutego b. r. Początek o godzinie 8 wieczorem.

Zmarli: W Łańcucie zmarła z Manieckich Zofia Szpurnarowa, żona adwokata, córka śp. Wojciecha, Manieckiego, nestora drukarstwa lwowskiego.

W Stanisławowie zmarła w 75 r. życia Leontyna Dąbrowska, wdowa po oficjale magistratu.

Antonina Burkowska, wdowa po budowniczym, zmarła w Stanisławowie w 61 r. życia.

NOTATKI

literackie i artystyczne.

Repertuar teatru miejskiego we Lwowie. Dziś we wtorek (przedstawienie popularne po cenach znizonych) „Safanduty“, komedia w 4 aktach W. Sardou.

Jutro w środę „Luiza“, opera w 4 aktach, a 5 odstonach, słowa i muzyka Gustawa Charpentiera. Trzeci występ Mariji Boguckiej, artystki opery warszawskiej.

We czwartek (popularne przedstawienie, po cenach znizonych) „Faust“, tragedia w 5 aktach Götthe.

Z opery. Dyrekcji udało się pozyskać na dwa występy bohatera tenora p. Giacomo Rawnera, który śpiewać będzie w tym tygodniu w „Aldzie“, a następnie w „Żydówce“.

Z dramatu. „Poniedziałek karnawałowy“, powtórzony był przedwczoraj przy rozsprzedaniu widowni. Publiczność przyjmowała bardzo życzliwie to dzieło Hartlebena, które należy bezspornie do najbardziej interesujących utworów najnowszej literatury niemieckiej.

„Poniedziałek karnawałowy“ może być dany po raz trzeci dopiero w sobotę, ponieważ we czwartek odbędzie się ostatni występ p. Kamińskiego w „Fauscie“, przed wyjazdem jego na szereg gościnnych występów do Krakowa.

Repertuar Filharmonji lwowskiej: W środę, dnia 17 bm., koncert Ernesta van Dycka, nadwornego śpiewaka opery wiedeńskiej.

We czwartek, dnia 18 bm., koncert Jana Kubelika.

Szematyzm władz skarbowych. Staraniem wiceprezydenta dra Korytowskiego wydało prezydent kraj. dyrekcji skarbowej w tym roku po raz pierwszy szematyzm władz i urzędów skarbowych w Galicji. Szematyzm ten zaleca się niezwykle dokładnem opracowaniem, a jako taki, zaleca się nietyko urzędnikom, ale i osobom prywatnym, jak adwokatom, notariuszom, oraz instytucjom publicznym, jako doskonały podręcznik informacyjny. Wydawnictwo to, wykonane pod względem formy bardzo elegancko, a obejmujące 25 arkuszy druku, jest względnie tanie, bo egzemplarz szematyzmu kosztuje 3 korony, a jest do nabycia w ekonomacie kraj. dyrekcji skarbu we Lwowie (plac Clowy l. 1).

„Przemysłowiec“, tygodnik popularny dla techniki i przemysłu, pod redakcją inż. cyw. E. Libańskiego: wyszedł nr. 20, z dnia 13 lu-

tego i zawiera następujące artykuły: O kredycie przemysłowym II; Sprawy przemysłowe; Sprawy techniczne; Kronika techniczna i przemysłowa; Wynalazki i konkursy; Pouczenia i przepisy.

Skutki ruskiej agitacji.

Zwracaliśmy niejednokrotnie uwagę na skutki agitacji ruskiej między ludem w Galicji wschodniej. Jak wygląda w praktyce ta zbrodnica agitacja, dowodem fakt, o jakim donosi nam nasz korespondent (P. W.) z Oświęcimia. Pisze on: „Pieszo z Mysłowic przybyło tu dziś dziewięciu włościan, pochodzących z gminy Berezów wyższy (w powiecie Peczenizyn). Byli to robotnicy rolni w wieku od 15 do 48 lat, a ich nazwiska: Michał Bodrug, Mikołaj Chymiuk, Iwan i Michał Senyk, Wasyl Kasawycz, Iwan Romańczyc, Mikołaj Skulski, Onufry Szymczyk i Michał Urbanowicz.

Zapytani, w jakim celu i dokąd do Prus jeździli, oświadczyli, iż wybrali się tam, szukając pracy, skłonieni do tego przez nawoływanie ruskich gazet, które ciągle o tem piszą, że w Prusiech jest dobrze i że trzeba tam dużo robotników. W przekonaniu tem umocniło ich jeszcze i to, że poważniejsze osoby ze sfer ruskich w tamtych stronach usilnie za tem agitują, a żeby polni robotnicy do Prus jechali. I pojechali!

W Mysłowicach jednak oświadczone im, iż w tak wczesny porze roku nie ma jeszcze popytu na galicyjskiego robotnika.

Wydawszy wszystkie pieniądze na podróż z Kołomyi do Mysłowic, bez centa powrócili pociągiem do Oświęcimia, skąd władza odesłała ich do Kołomyi.

Podnieść trzeba, że nie ma prawie dnia, ażeby nie powracali tędy z Prus robotnicy, bezskutecznie pracy szukający, a wszyscy powołują się na pouczenia zamieszczone w ruskich gazetach, jak n. p. (*Dilo* nr. 7 z 23 stycznia b. r.) Władze powinny temu przeciwdziałać, tem bardziej, że należy się spodziewać, iż ruch wychodzący za zarobkiem do Prus wzmoże się znacznie z końcem bieżącego miesiąca.

Duch Banka.

W *Ostdeutsche Rundschau* pojawił się artykuł p. K. H. Wolfa, w którym tenże nawołuje swych ziomków do sympatyzowania z Rosją, za przykładem Niemców pruskich. Sądzi on, że nie leży w interesie Niemców, aby Japonia pokonała stanowczo Rosję gdyż program taki uzuchwiałby Anglię. Jeszcze gorzej następnem zaś byłoby wskreszenie kwestji polskiej w Europie środkowej. Nawet pozyskanie prowincji bałtyckich nie wynagrodziłoby Rosji niebezpieczeństwa; na jakie narażoną by być musiała wschodnia granica państwa. Równocześnie jednak przynajmniej autor, że i zwycięstwo Rosji nie leży w interesie polityki niemieckiej; dla Niemiec najpóźniejszą jest rzeczą, ażeby walka trwała długo, a nie spowodowała rozstrzygniętych epizodów. Taka bowiem walka osłabiałaby obu przeciwników, zmusiłaby Rosję do wycofania się z akcji europejskiej, sparałizowałaby jej wpływy. Takim jest szczerą sąd Niemca; warto go zapamiętać jako ciekawy komentarz do zachowania się berlińskiej prasy i gratulacyjnych depesz ces. Wilhelma.

Wojna Japonji z Rosją.

Listy prywatne, nadchodzące z Petersburga, malują uosobienie mieszkańców stolicy bardzo pesymistycznie. Demonstracje patriotyczne, o których donoszą rosyjskie depesze rządowe, urządzane są przez biurokrację, mniemającą, że tym sposobem zamildi oczy opinii publicznej w Rosji i w Europie. Owoż w Europie może, ale w Rosji nigdy, tam bowiem dobrze rozumieją, że wszystkie te manifestacje tłumy na cześć rządu i cara, są szczerą robotą, a nie wyrazem uczuć serdecznych. Natomiast wielkie oburzenie panuje na biurokrację rosyjską za to, że nie przygotowało należycie Rosji do wojny, a nadto wiedząc o tem, że Rosja jest zupełnie nieprzygotowaną, nie postępowała wobec Japonji lojalnie i nie zażęgną jej gniewu przez odpowiednie ustępstwa. Mnożą się także inne dowody niedbalstwa i niedołęstwa biurokracji rosyjskiej.

Do Londynu donoszą, iż Japonja użyje wkrótce nowego środka wybuchowego, wynalazku inżyniera japońskiego Szimosego. Skutki tego nowego środka mają być straszne.

Pisma rosyjskie donoszą, iż w bitwie pod Czempulpo zginął między innymi porucznik Józef Bylicki, ciężko zaś raniony jest porucznik Władysław Nowicki, obaj Polacy. Dalej pisma te donoszą również, iż Aleksiejew doniósł carowi, że podpułkownik artylerji Zajączkowski, raniony, jak to wczoraj donieśliśmy, podczas ataku Japończyków na Port Artura, ma się lepiej i znajduje się na drodze do wyzdrowienia.

(Telegramy „Dziennika Polskiego“).

Japończycy w niewoli.

Waszyngton. (Biuro Reutersa). Poseł japoński w Stanach Zjednoczonych zwrócił się wczoraj do sekretarza stanu dla spraw zagranicznych, ażeby wyjednał u rządu rosyjskiego wypuszczenie na wolność około 100 zbiegów japońskich, którzy się znajdują w Portcie Artura, mianowicie, ażeby ich wsadzono na pokład statku angielskiego, odpływającego do Czufu. Jak się słychać, amerykański poseł w Petersburgu otrzyma polecenie, ażeby wystosował odpowiednie zapytanie do rządu rosyjskiego, jednakże tutejsze koła wojskowe są, że zatrzymanie Japończyków w Portcie Artura jest wojkową koniecznością, ażeby kierownictwo wojsk japońskich nie otrzymało przez nich wiadomości o fortyfikacjach i rozłożeniu wojsk w Portcie Artura.

Dwulicowość Chin. (Biuro Reutersa). W związku z edyktem cesarskim, ogłaszającym neutralność Chin, wydano inne też edykty, w których poleca się wicekrólom i gubernatorom, ażeby dbali o zachowanie porządku i spokoju, ażeby baczyli na bezpieczeństwo misjonarzy, kupców i mienia cudzoziemców, wreszcie, aby zapobiegali szerzeniu fałszywych wiadomości. Rząd chiński zakomunikował treść tych edyktów obcym posłom z tym dodatkiem, że nie może przyjąć odpowiedzialności za utrzymanie porządku w tych prowincjach chińskich, które pozostają pod kontrolą mocarstw obcych.

Anglja szuka zaczepki. (Biuro Reutersa). Anglja zażądała od admirała Aleksiejewa z powodu zatrzymania okrętów angielskich w Portcie Artura.

Dzینگkau (Jingkau). (Biuro Reutersa). Anglja zażądała od admirała Aleksiejewa z powodu zatrzymania okrętów angielskich w Portcie Artura.

Zatrzymanie zbiegłych Japończyków. (Biuro Reutersa). Około 50 Japończyków, którzy byli w drodze do Tientsinu, zatrzymano w Tasziczao na kolei mauryjskiej i przystawiono do Portu

Artura. Żony ich przybyły pod strażą wojskową do Niuczwang. Tutejszy, amerykański konsul Miller wystarał się o wypuszczenie tych kobiet na wolność. Admirał Aleksiejew zarządził jednak, aby je napowrót przyczekowano, poczem je z resztą Japończyków, znajdujących się w Mandzurji, również do Portu Artura przywieziono. Konsul Miller w postępowaniu swem opierał się na poprzednich zapewnieniach, danych japońskiemu konsulowi przez władze rosyjskie, mianowicie, że wszyscy Japończycy doznają ochrony i że ma być im wolno opuścić kraj, skoro zechcą. Konsul Miller zaprotestował nadto przeciw okrucieństwu, na jakie rzekomo mają być japońskie zbiegi narażeni ze strony rosyjskich żołnierzy. Także wobec pewnego węgierskiego podróżnego pozwolili sobie rosyjscy żołnierze na ciężkie wykroczenia. Komenderujący oficer, do którego Miller w tej sprawie się udał, wyraził interesowanemu ubolewanie swe z powodu tego wypadku. Co się tyczy traktowania zbiegów, obaj rosyjski administrator cywilny obojętnie obowiązek troczenia się o odpowiedzialność ich traktowanie. Admirał Aleksiejew zabronił wszystkim okrętom wjeżdżać do portów: Dalny, Port Artura oraz innych portów na wybrzeżach Kwantungu. Cudzoziemcy mogą podróżować tylko z wojskowemu przepustkami.

Poploch w Portcie Artura.

Londyn. (Biuro Reutersa). Z Jingkau pod datą 11 bm.: „Wskutek ataków Japończyków na Port Artura admirał Aleksiejew zarządził, ażeby wszystkie osoby cywilne opuściły Port Artura. Ludność cywilna pozostała cała swoje mienie, usuwając się z tej miejscowości. W nocy ze względu na możliwe ataki torpedowców japońskich, lub ewentualne szturmowe sily zbrojnej japońskiej, wojska utrzymują wszystkie place w Portcie Artura i w Taljenwanie (Dalny), jak również całe wybrzeże Kwantungu w zupełnej ciemności.

Zatopiony krążownik rosyjski.

Berlin. Biuro Wolfa donosi z Tokio: Japoński konsul w Czufu zawiadomił, iż według sprawozdania kapitana parowca amerykańskiego „Pifindos“, przybyłego z Portu Artura, uszkodzony przez japońskie granaty rosyjski krążownik „Askold“, który stał w wewnętrznej porcie, zatonał dnia 13 lutego przedpołudniem. Straty Rosjan w ludziach mają wynosić, o ile wiadomo, 29 zabitych i 60 rannych.

Transporty wojsk.

Pariz. (Tel. wł.) Z Petersburga donoszą, że mianowany komendantem Mandzurji generał Liniewicz, rozpoczął swą czynność z widocznymi skutkami przy wysyłać żołnierzy pociągami. Dotychczas owe nieporządki były przez przeszłość w Irkucku i innych miejscowościach spowodowane. Z Irkucka skierowane bywają teraz wojska do Kwantung i nad rzeką Jalu. Kolej przez jezioro Bajkalskie ma być mimo silnej burzy, która bryła lodu spiętrzała, do użytku w ciągu tygodnia oddaną.

Przerwany kabel.

trzymano je dlatego, ponieważ na ich pokładach znajdowali się poddani japońscy. To oświadczenie Aleksiejewa uważają tutaj za niewystarczające.

Kuropatkin w nielase.

Petersburg. (Tel. wł.) Pomiędzy carem a ministrem wojny Kuropatkinem miało przyjść z nieznanej bliżej powodu do ostrzejszej wymiany zdań. Skutkiem tego Kuropatkin popadł w nielaskę i miał być wysłany do Turkestanu. Przepuszczają jednak, że cała ta sprawa została już załatwiona.

Wzajemne niszczenie kolei.

Londyn. (Tel. wł.) Według nadeszłej do Biura Reutera depeszy z Tientsinu, kolej syberyjska została w ciągu dni ostatnich zniszczoną na sześciu rozmaitych punktach, na długości około 60ciu mil angielskich.

Z innej znowu strony donoszą z Tokio do *Daily Mail*, że emisariusze rosyjscy zniszczyli kolej japońską na przestrzeni ćwierćmowej od Sendai do Aomori. Trzech z tych emisariuszy schwytano.

Blokada Portu Artura.

Londyn. (Tel. wł.) Według nadeszłej do *Timesa* depeszy z Tokio, flota japońska dokonała blokady Portu Artura. Jeden oddział japoński obsadził rosyjską stację węglową Chinghaiwan. Koło Masampo i przed Czempulo — jak donosi nam depesza z Seulu — znajdują się ogółem 20 japońskich okrętów wojennych. Port Artura i Dalny, zostały całkowicie zamknięte dla komunikacji handlowej i wogóle cywilnej, a to z powodu, ponieważ miano skonstatować, że niektóre okręty handlowe przewoziły na pokładach materiały wybuchowe.

Bombardowanie Dalnego.

Londyn. (Tel. wł.) *Daily Telegraf* donosi z Szangaju, że Japończycy bombardowali Dalny, zniszczyli stację elektryczną i wyładowali wojska.

O kolej wschodnio-chińska.

Paryż. (Tel. wł.) Rosyjski inżynier generał w Kwantungu (w Mandżurji), Bazilewski, nadesłał depeszę do Petersburga z doniesieniem, że wszystkie dotychczasowe zakusy Japończyków przeciw chińskiej kolei wschodniej pozostały bezskuteczne, pomimo, iż Japończycy w tym względzie wprost cudów dokazywali, ażeby kolej tę uczynić niezgodną dla celów rosyjskich. Cały materiał żelazny tej kolei, mosty, a także i telegrafy pozostały nienaruszone.

Zdobycie Japończyków.

Seul. Japończycy zdobyli znajdującą się w posiadaniu Rosjan wyspę z umieszczonymi na niej składami węgla. W ręce Japończyków dostało się 800 ton węgla.

Raport admirała Togo.

Berlin. (Tel. wł.) *Lokal Anzeiger* przynosi z Tokio depeszę z podaniem treści raportu admirała Togo, dowódcy floty koło Chemulpo z dnia 11 bm. Brzmi ona tak: „W nocy 8 bm. napadły nasze torpedowce z ogromną dzielnością na flotę nieprzyjacielską, stojącą w Porcie Artura. Nieprzyjacieli przyjął nas gwałtownym ogniem, pomimo to jednak strat po naszej stronie było niewiele. Torpedowce nasze uszkodziły trzy krążowniki rosyjskie.

Następnego dnia o 10-tej rano podjęła nasza flota pod Port Artura i rozpoczęła bombardowanie go. Chociaż rezultat tej bombardacji jest mi bliżej nieznanym, jestem pewny, że ogień nasz sprawił znaczne szkody flocie nieprzyjacielskiej. Chroniąc się przed strzałami naszymi, nieprzyjaciel zemdlał do portu. Skutkiem tego o pół do 1-ej wstrzymaliśmy ogień i flota nasza cofnęła się, nie doznawszy najmniejszej szkody“.

Stanowisko Stanów Zjednoczonych.

Petersburg. (Tel. wł.) Stanowisko gabinetu waszyngtońskiego, który zresztą w ostatnich dniach stał się przyjaznym dla Rosji, omawiane tu bywa bardzo poważnie. Zaności się nawet na mobilizację całej armji, *Herold* donosi, że w czwartek była rada ministrów, na której postanowiono wielkie wysyłki wojska na Wschód. Na radzie tej mówiono, że na okrętach japońskich pod Portem Artura, byli ukryci amerykańscy oficerowie.

Korea po stronie Japonii.

Londyn. Z Tokio telegrafują do *Daily Express*: Posel japoński w Seul miał długą konferencję z cesarzem koreańskim, który ostatnimi wypadkami jest mocno przynęciony i wstrząśnięty. W rozmowie swojej z posłem wyraził on najgłębsze przekonania swoje, że w toczącej się wojnie zwycięstwo musi pozostać bezwarunkowo przy Japonii. Co do stanowiska swego w wojnie, cesarz koreański oświadczył, że zdecydował się ostatecznie stanąć po stronie Japonii i pójść z nią ręką w rękę.

Japończycy na Korei.

Paryż. (Tel. wł.) Wedle doniesień z Tokio, japoński sztab generalny miał od chwili wybuchu wojny zamiar wysadzenia w portach i na wybrzeżach koreańskich na razie tylko 20.000 żołnierzy i zamiar ten ściśle wykonał. Następny korpus, również w liczbie 20.000 żołnierzy, wysadzony zostanie na Korei jeszcze w tym tygodniu, oczywiście jednak, jeżeli pozwoli na to plan posunięcia armji japońskiej na północ Korei, który to plan z konieczności wykonany ma być bardzo powoli.

Z Korei.

Seul. (Biuro Reutera). Tutejszy poseł japoński udzielił cesarzowi koreańskiemu rady, ażeby kazał aresztować Yi-Jong-Ika, właściwego tyrańca kraju, a wielkiego przyjaciela Rosjan. Do Kapsan nad górnym biegiem rzeki Jalu przybyło 2.000 wojska rosyjskiego.

Za pomyślność Rosji.

Sofja. Wczoraj w e wszystkich cerkwiach w Bułgarii odprawiono nabożeństwa błagalne na powodzenie oręża rosyjskiego. Bułgarskie Tow. „Czerwonego Krzyża“ postanowiło oddać do rozporządzenia rosyjskiemu Tow. „Czerwonego Krzyża“, 3 lekarzy i 5 dozorczyń chorych.

Nabożeństwo za Rosję.

Ateony. Z inicjatywy władz miejskich zarządzone publiczne nabożeństwo błagalne za powodzenie oręża rosyjskiego w wojnie japońskiej. W nabożeństwach tych wzięła udział liczna publiczność; także rosyjski poseł był obecny.

Zabranie okrętu niemieckiego.

Londyn. Według *Daily Mail*, miał wojenny okręt japoński „Amagi“, zaarrestować niemiecki parowiec „Yokohama“, ponieważ miał na pokładzie ładunek dynamitu do portu Artura przeznaczony. Zabrali też Japończycy rosyjski parowiec „Paptic“.

Wet za wet.

Londyn. *St. James Gazette* donosi z Kobe z dnia 12 lutego: Wskutek napadu Rosjan na nieuzbrojone okręty kupieckie postanowił rząd japoński zabierać wszystkie rosyjskie okręty, jakie Japończykom wpadną w ręce, bez względu na datę ich odjazdu.

Los pancernika „Mandzurja“.

Londyn. Agenci *Lloydu* donoszą, że zabraną przez Japończyków parowiec „Mandzurja“ przybył do Sasseho koło Nagassaki.

Śmiertelność w wojsku rosyjskiem.

Londyn. W Porcie Artura i w Dalnym panuje między żołnierzami wielka śmiertelność. *Daily Telegraph* donosi, że Japończycy bombardują Dalny. Na sybirskiej kolei zniszczono tor na przestrzeni 70 mil.

Korsarstwo.

Londyn. (Tel. wł.) Japońska komenda przedsięwzięła jak najstrzeższe środki, bo rosyjska eskadra w Władywostoku bombardowała nieuzbrojone handlowe statki japońskie, przyczem do 100 ludzi zginęło. Angielskie pisma określają takie działania jako rozbójnictwo morskie.

Na plac boju.

Frankfurt. *Frankf. Ztg.* donosi o zatonięciu paru okrętów rosyjskich koło Portu Artura. Do Tokio przybyło 27 korespondentów wojennych.

Studjum wojny.

Rzym. Oficer okrętowy Camperio, który przebywa obecnie w Chinach, otrzymał polecenie studjowania operacji rosyjskiej armji.

Dla rannych Rosjan.

Paryż. Dyrektorowie prasy rzymskiej dzienników postanowili ogłosić subskrypcję składkę dla rannych z armji rosyjskiej.

Demonstracje rusofilskie w Pradze.

Praga. (Tel. wł.) Odybło się tu wczoraj na wyspie strzeleckiej zgromadzenie partji socjalno-narodowej, na którym poseł Choc omawiał obecną sytuację polityczną i poruszył przy tej sposobności także ostatnie wypadki na Dalekim Wschodzie. Po zgromadzeniu grupa złożona z około stu osób, pociągnęła przed konsulat francuski i urzędziła tam na rzecz sojuszu francusko-rosyjskiego demonstrację. Wznoszono okrzyki „slawa!“ Jednego z demonstrantów policja aresztowała.

Przerwanie komunikacji.

Londyn. (Tel. wł.) *Daily Express* podaje wiadomość telegraficzną z Pekinu o przerwaniu komunikacji między Portem Artura a Władywostokiem. Linja kolei żelaznej po za Portem Artura została na kilku miejscach wysadzona w powietrze.

Owacje dla Niemców.

Berlin. (Tel. wł.) Z Petersburga donoszą do *Berl. Tagblattu*: Wczoraj odbyły się przed konsulem niemieckim w Moskwie owacje na cześć Niemiec. Podczas owacji tych konsul niemiecki wyszedł przed tłum i powiedział między innymi, że Japonia pogwałciła przez napad swój prawo narodów.

Delegacje wspólne.

(*Telegr. „Dziennika Polskiego“*). Delegacja węgierska.

Wiedeń. Komitet z czterech węgierskiej delegacji przyjął kredyt okupacyjny.

Na posiedzeniu plenarnym węgierskiej delegacji rozpoczęła się dziś dyskusja nad budżetem ministerstwa spraw zagranicznych. Referent dr. Falk rozpoczął dyskusję i podniósł, że minister spraw zagranicznych dał w sprawie neutralności Austro-Węgier w wojnie rosyjsko-japońskiej zupełnie uspokajającą i wyczerpującą odpowiedź. Referent dodał do tego, że życzyby sobie wypadało, ażeby zapatrywanie ministra co do oddziaływania wojny na stosunki macedońskie sprawdziło się w toku następných wypadków.

W dyskusji nad budżetem ministerstwa spraw zagranicznych wyraziło kilku mowców zadowolenie z przestrzeżenia przez Austro-Węgry ścisłej neutralności w wojnie japońskiej. Mowcy dali wyraz nadziei, że sprawdzi się zdanie hr. Gołuchowskiego, który powiedział, iż zatarg rosyjsko-japoński nie oddziała źle na sprawę macedońską. Delegaci: Okoliczanji, Rakowsky i Zichy protestowali przeciw wykonaniu prawa „veto“.

Prezydent ministrów Tisza usprawiedliwił stanowisko ministra spraw zagranicznych w tej sprawie.

Sytuacja na Bałkanie.

(*Telegram „Dziennika Polskiego“*). **Wiedeń.** Z Białogrodu nadeszła tu wieść niesłychanej doniosłości, że mianowicie wczoraj rano w Djakowarze przyszło do uporczywej walki między tureckim wojskiem, a Albańczykami, którzy chcieli spłądować kasę podatkową. Albańczycy uszkodzili połączenie telegraficzne. Wali z Uesküb idzie ze znacznym wojskiem przeciw Djakowarowi. Obawiają się rozszerzenia powstania.

Białogrod. W ostatnich dniach poszły do Macedonii ze Serbji wielkie partie dynamitu. Imieniem rządu tureckiego wniosk Sechi Pasza u rządu serbskiego energiczny protest. Ten zapewnia, że mu nic o tem nie wiadomo.

Zwlekanie Turcji.

Stambuł. Wedle podania generalnego

inspektora Macedonii Hilimbazy, ogólna amnestja dla 1500 niemał Bułgarów, ogłoszona zostanie dopiero za kilka tygodni.

DEPESZE

telegraficzne i telefoniczne.

Panika na giełdzie wiedeńskiej.

Wiedeń. (Tel. wł.) Z powodu rozpuszczonych na giełdzie tutejszej pogłosek o rzekomo zamierzonej mobilizacji w armji austriackiej, powstała niesłychana obniżka papierów wartościowych, z których niektóre spadły o 15 koron poniżej dotychczasowej swojej wartości. Komisarz rządowy był w formalnym obłożeniu i na wszystkie strony udzielał uspokajających wyjaśnień, że na pogłoskach onych nie ma ani słowa prawdy i że wszystko powróci po wyjaśnieniu tego nieporozumienia do stanu dawnego.

Ciągnięcie losów kredytowych.

Wiedeń. Przy wczorajszym premjowem ciągnięciu 3 proc. losów kredytowych ziemskich (Bodencredittlose) z roku 1880 i emisji padła wygrana 90.000 kor. na serję 1466 nr. 48, wygrana 4000 kor. na s. 721 nr. 91; 2000 kor. s. 86 nr. 41 i s. 1016 nr. 41.

Z parlamentu niemieckiego.

Berlin. Parlament niemiecki odbywał wczoraj dalszy ciąg obrad nad budżetem ministerstwa spraw wewnętrznych. Dziś następne posiedzenie.

Parlament angielski a wojna.

Londyn. W izbie gmin wystosował deput. Gibson Bowies do rządu zapytanie, czy rosyjski rząd zwracał się do angielskiego z żądaniem, aby ten zgodził się na przejście rosyjskich okrętów wojennych przez Dardanele.

Sekretarz stanu Douglas odpowiedział, że do angielskiego rządu nie odnoszono się z tem żądaniem i nie można przypuszczać, aby Rosja zamierzała uczynić podobny krok, który byłby naruszeniem zobowiązań, zaciągniętych przez Rosję w obec mocarstw europejskich na mocy traktatów.

Na zapytanie, czy zamierzone jest utworzenie neutralnej strefy na Korei, odpowiedział podsekretarz stanu z ministerstwa spraw zagranicznych Percy, że rządowi nie przedłożono inicjatywy w przedmiocie utworzenia takiej strefy, dla tego rząd nie miał okazji zajmować stanowiska w tej mierze. Angielski poseł w Seul postara się o potrzebną ochronę angielskich poddańców.

Deput. Walston zapytał, czy rząd w interesie angielskiego handlu zechce poczynić kroki w tym kierunku, aby pomiędzy europejskimi mocarstwami przyszła do skutku umowa o neutralizowaniu Niuczwanu.

Zastępca ministerstwa Percy, oświadczył na to, że rząd jest zapatrywania, iż nie dałoby się przeprowadzić uznanie jakiegokolwiek obszaru, obsadzonego przez państwa walczące, za neutralny.

Deput. Walston zapytywał dalej, czy rząd poczynił kroki dla zabezpieczenia kolei żelaznej Szanhajkwan.

Percy odpowiedział przecząco, zaznaczając, że kolej ta jest linją chińską i strzeżą jej chińscy żołnierze.

Czyn szaleńca.

Warszawa. Podczas manifestacji, w której brał udział studenci i wielki tłum ludności, strzelał w przystępie obłąkania hr. Dembsky, który zamknął się w pomieszkaniu, z balkonem do tłumów, przyczem 3 osoby zostały zabite, a 20 zranionych. Obłąkanego ujęto dopiero, gdy sam został raniony wystrzałem.

Wiedeń. Wiedeńska izba lekarska wybrała prymarjusza dra Ewolda, przewodniczącym.

Kronika z ostatniej chwili.

Linja telefoniczna między Lwowem a Wiedniem była przerwana także i dziś w nocy, wskutek czego depesz telefonicznych nie otrzymaliśmy.

Mianowanie. Wiedeń. (Tel.) Minister oświaty zamianował zastępcę nauczyciela w gimnazjum ruskiem w Tarnopolu, ks. Tomasza Borodajkiewicza, nauczycielem religii gr. kat. w tym zakładzie.

Odnaczenia. Wiedeń. (Tel.) Cesarz nadał starszemu inspektorowi straży skarbowej I klasy we Lwowie, Franciszkowi Jossemu, krzyż kawalerski orderu Franciszka Józefa.

Nauczyciel szkoły ludowej im. cesarowej Elżbiety we Lwowie, Emiljan Topolnicki, otrzymał złoty krzyż zasługi.

Burza w Tryjeście. Tryjest. (Tel.) Dziś w nocy szalał w zatoce tryjeścieńskiej jeszcze straszniejszy sroczek, jak 9 bm., wyrządzając wiele szkód. Stojącym na kotwicy przy groblach portowych okrętom „Wenus“, „Hrabia Wurmbbrand“, „Leda“ i „Dubrownik“ zerwały się tańcuchy. Na grobli San Carlo złamane zostały u podstawy dwa grube kamienne słupy. W porcie doznały uszkodzenia mury bulwarowe na przestrzeni 30 metrów. Niemiecki parowiec „Morea“ i angielski „Robinia“ odniosły uszkodzenia. Burza zaczęła się o godz. 10 wieczór, o g. 2 w nocy osiągnęła najwyższą gwałtowność.

Katastrofa kolejowa. Bruksela. (Tel.) Wskutek zdarzenia pociągów na dworcu północnym, 6 osób zabitych.

Katastrofa. Bozen. (Tel.) W miejscowości Matarello koło Trydentu, runął mur małego domku turbinowego i zasypał cztery kobiety. Jedną z nich wydobyto z pod gruzów nieżywą, trzy inne ranne, z tego jedną ciężko raną.

Rozmaitości.

Niezwykły siłacz. Niezwykłe zajęcie w berlińskich kołach lekarskich budzi obecnie młody Rumun Nordini, którego zręczna postać średniego wzrostu nie wyjawia bynajmniej fenomenalnej wprost siły jego muskułowej. Nordini, który z natury nie był wcale silnym, wykształcił muskuły swoje za pomocą wynalezionych i skonstruowanych przez siebie aparatów do tego stopnia, że może z łatwością zrywać krepujące go silne kajdany. Kolegium lekarskie

zakładu dla obłąkanych Dalldorfu, zaprosiło siłacza dla zbadania sił jego; Nordini zrucił bez wysiłku z siebie kaftan (dla obłąkanych) i żelazne więzy; próby te powtórzył onegdaj podczas odczytu o anatomii przed prof. Hansem Virchowem i licznym gronem profesorów, lekarzy, malarzy i rzeźbiarzy.

Falszywy Nelson. Mniej więcej przed rokiem nabyto w Londynie za 600 funt. szterl., drogą składek publicznych, w których udział wzięł także król Edward VII i książę Walji, posążek srebrny Nelsona dla ofiarowania go królewskiemu instytutowi wojskowemu w stolicy Anglii. Posążek ten wysokości trzech stóp, wystawiał na sprzedaż pewien handlarz dzieł sztuki, twierdząc, że jest to dar, otrzymany przez Nelsona po powrocie z Egiptu od króla Grzegorza III. Posążek zajął tedy miejsce zaszczytne w instytucie królewskim, jako droga pamiątka po wielkim admirałe. Obecnie jednak rzeźbiarz angielski, Ryszard Garbe, oświadcza, że rzekomy ten dar królewski jest jego dziełem, wykonanem półtora roku temu na zamówienie pewnego handlarza dzieł sztuki. I teraz dopiero, jak to zwykle bywa, odkryto w posążku wiele wad i niedokładności, stwierdzających świeże jego pochodzenie, a znawcy, którzy zdecydowali nabyćie rzekomej pamiątki, nie wiedzą, jak uzasadnić swoją omyłkę.

Dział ekonomiczny.

Wiedeń 15 lutego.

(*fr.*) Sytuacja na targach pieniężnych poprawia się z każdym dniem. Oficjalne ogłoszenie neutralności Anglii w obecnej wojnie rosyjsko-japońskiej rozprasza obawy, jakie wywiono w sferach finansowych, że Anglia może czynnie wnieść się w tę wojnę. Dobre wrażenie sprawił także półrządowy komunikat *Fremdenblattu* z którego wynika, że porozumienie Austrii i Rosji w sprawach bałkańskich w niczem nie może być dotknięte obecną wojną. Wobec tego, że wielki świat finansowy zaczyna pogodzić patrzeć na sytuację europejską, wypłoszeni w pierwszej chwili popłochu wojennego kapitaliści zaczynają zjawiać się na targu i korzystając z kolosalnie obniżonych kursów robią zakupną. W Genewie zawiązał się wielki bank międzynarodowy z kapitałem 50 milionów franków, który operować ma także w Anglii, w Niemczech i Austro-Węgrzech. Na czele jego stanął Anglik, książę Somerset.

Wiedeń 15 lutego. Na poniedziałkowy targ spędzono bydła rogatego, przeznaczonego na rzeź 3789 sztuk, w tem było z Galicji 224 sztuk, z Bukowiny —.

Przebieg targu był spokojny. Ceny spadły o 50 h.

Niesprzedanych pozostało 6 sztuk.

Wółów z Galicji i Bukowiny sprzedano 90 sztuk po 66 do 74 kor., 126 sztuk po 75 do 80, — sztuk po 76 do 82 k., 3 sztuk po 83 koron.

Buhaje podtoczone bez różnicy pochodzenia kupowano po 64 do 78 koron podtoczone po 56 do 72, było chude, po 48 do 62 koron. Wszystko licząc za centnar metryczny żywy wagi.

Wiedeń 13 lutego. Zamknięcie giełdy o godz. 2 min. 30. Akcje austr. Zakładu kredy. 640 —, Akcje węg. Zakt. kred. 749 —, Akcje Anglobanku 279 —, Akcje Unionbanku 527-50, Akcje Laenderbanku 427-50, Akcje Bankvereinu 500-50, Akcje Bodencredit 910 —, Akcje galic. Banku hipotecznego —, Akcje kolei państw. 640 —, Akcje kolei połudn. 80-25, Kolej Elbethal 407-25, Akcje kolei północnej 5445, Akcje kolei Czerniowieckiej 580 —, Akcje Alpiny 405 —, Akcje Rima Muranji 458 —, Akcje praskiego Towarzystwa żelaznego 1880 —, Akcje fabryki broni 450 —, Akcje tureckie tytoniowe —, Akcje galic.-karpac. towarz. naftowego 1145 —, Oblig. węg. indemn. 97-95, Renta majowa 99-80, Austr. renta koron. 99-80, Węgierska renta kor. 97-50, 56 i listy Towarz. kred. ziemsk. 99 —, 4 proc. listy Banku hipot. 99-30, 4 i pół proc. listy Banku hipot. 101-50, 5 proc. listy Banku hipot. 111-75, 4 proc. listy Banku kraj. 99-90, 4 i pół proc. listy Banku kraj. 102-80, 5% obligacje kom. Banku krajów. 103-40, 4 proc. Galic. oblig. propin. 100 —, 4 proc. Gal. pow. kraj. z r. 1893 99-25, 4 proc. pożyczka m. Lwowa 98-40, Losy tureckie 118-50, Marki 117-22, Ruble 252-50.

Wiedeń 13 lutego. Kursa giełdy wiedeńskiej.

Losy a) procentowe: Austr. zakt. kr. z oblig. p. z r. 1880 3 proc. —, Austr. zakt. kred. z ob. p. z r. 1889 3 proc. 287 —, Tow. żegl. na Dunaju 100 zł. m. k. 4 proc. 278 —, Węg. Banku hip. po 100 zł. 4 proc. 266 —, Pożyczka serbska prem. po 100 r. 3 proc. 85 —, b) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Basilica) 5 zł. 21 —, Zskł. kred. dla h. i p. po 100 zł. 461 —, Clary 40 zł. m. k. 163 —, Pożyczka m. Insbruku 20 zł. 81 —, Losy m. Krakowa 20 zł. 80 —, Pożyczka m. Lublany 41. zł. 67 —, Ofen 40 zł. 161 —, Palfy 40 zł. m. k. 164 —, Czerw. krzyża austr. tow. 10 zł. 53-60, Czerw. krzyża węg. tow. 5 zł. 28-60, Losy fund. arc. Rudolfa 10 zł. 65 —, Salma 40 zł. m. kon. 230 —, Pożyczka salcburska 30 zł. 77 —, Tureckie oblig. prem. kolej. po 100 fr. 118-50; Losy komunalne m. Wiednia z r. 1874 508 —.

Wiedeń 13 lutego. (*Giełda wczorajna*). Cukier surowy od k. 18-50 do —. Tendencja spokojna. Nafta galicyjska od k. 38-60 do —. Tendencja niezmienniona. Spirytus od koron 46 — do —. Tendencja: bez zmiany.

Berlin 13 lutego. Przy zamknięciu wczorajszej giełdy: Kredyty 201-25, Staatsbahn 137 —, Disconto Comandit 184-90, Berlińska: Towarz. handl. 151-25, Laura 224 —, Bochumy 184-60, Kolej połud. wschodnio-pruska —, Ruble za gotówkę 216 —, Kolej warszaw. wiedeń. —, Kolej morza Śródziemnego 91-75, Kolej Meridionalna 142-75, Losy tureckie 120-25, Renta włoska —, „Harpener“ kopalnie węgla 193-60, Kolej Marienburg-Mitawka —, Konsolidation 396 —, Lombardy 1490, Kolej Henry 101 —, Niemiecki bank narodowy 118-40, Kanał Proferend 116-25, Akcje żegluga hamburskiej 108-75; Warszawa krótka (Kurz Werschau) —, Huta „Donnersmark“ 220-50.

Berlin 13 lutego. Austrjackie banknoty 85-45, spirytus —.

Frankfurt 13 lutego. Austrjackie kredyty 201-20, Kolej państw. —, Disconto 185 —, Laura —.

Paryż 13 lutego 3 procentowa renta 96 —, mąka —.

Przyjechali do Lwowa.

dnia 15 lutego 1904 roku.

HOTEL GEORGEA. J. Kössler z Czerniowiec. L. Markowski z Dalmicza. A. Studziński z Buska. F. Marjuszko z Podgórz. A. Halban z Czerniowiec. F. Klusiok z Wiednia. K. Haller z Dublan. K. Wojtechowski i J. Hajek z Witkowic. L. Cyga z Bursztyna. M. Czosnowski z Ożomia. A. Łastowiecki z Różniatowa. E. Rosenfeld z Borysławia. L. Horodyski z Tułuskiego. M. Zakrzewski z Wiktorowa. M. Tustanowska z Podmichalowic. J. Wazl z Wiednia. A. Dworski z Hawłowic. Z. Prekova z Pantalowic. A. Oledzki z Królestwa Pol. J. Lissz z Trzebinji. M. Fischer i Jozseffi z Wiednia. A. Goslewski z Przeworska. Hr. Smorzewski ze Stryjowa. HOTEL EUROPEJSKI. Hr. W. Borkowski z Kapaścica. Br. A. Brunicki z Lubienia. Br. Kapri z Czerniowiec. Br. A. Horoch z Winniczek. Dr. J. Walewski z Nosowa. B. Pilatowski z Brodów. A. Kunz z Podwerbec. L. Lewicki z Białej. P. Bielecki z Grobnika. W. Bal z Wankowa. M. Nawrocki z Grobli. S. Komarnicki z Jarosławia. E. Frank z Manheim. Hr. A. Miączyński z Wołynia.

Nadesłane.

Rabryka ta nie pochodzi od redakcji, która też nie bierze na siebie żadnej zaile odpowiedzialności.

Ginekolog

Dr. Rudolf Brejter,

